

JESSENIOVA LEKÁRSKA FAKULTA V MARTINE
UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE

HODNOTIACA SPRÁVA ÚROVNE PEDAGOGICKEJ
ČINNOSTI JESSENIOVEJ LEKÁRSKEJ FAKULTY UK
V MARTINE

MARTIN 2007

OBSAH	strana
Štúdium	3
1. <u>Organizácia</u>	4
1.1 • Implementácia bolonskej štruktúry	4
1.1.1 Priority	4
1.1.2 Výhody	4
1.1.3 Nevýhody	5
1.1.4 Perspektívy	5
1.2 • Štruktúra študentov	6
1.2.1 Priority	7
1.2.2 Výhody	9
1.2.3 Nevýhody	11
1.2.4 Perspektívy	12
1.3 • Akreditácia	13
1.3.1 Organizácia	13
1.3.2 Obsah	13
1.3.3 Priebeh	13
1.3.4 Výsledok	14
1.3.5 Perspektívy	17
2. <u>Obsah, metódy a podmienky</u>	17
2.1 • Kurikulum	17
2.2 • Vplyv vlastného výskumu	18
2.3 • Praktická výučba	20
2.4 • Špecifiká	21
2.5 • Vzťah k externému prostrediu a praxi	21
3. <u>Ľudské zdroje</u>	21
3.1 • Štruktúra	21
3.2 • Kvalita	23
3.3 • Výhody	23
3.4 • Nevýhody	24
3.5 • Perspektívy	24
Výsledky	24
4. <u>Kvalifikácia a kvalifikačné rámce vysokoškolského vzdelania</u>	24
4.1 • Definícia a obsah vysokoškolskej kvalifikácie podľa stupňov vzdelania a kvalifikačné rámce vysokoškolského vzdelania	24
5. <u>Absolventi</u>	26
5.1 • Kvalifikačná úroveň absolventov	26
5.2 • Prvé zamestnanie, kariérne vzory	27
6. <u>Trh práce</u>	28
6.1 • Domáci	28
6.2 • Zahraničný	29

ŠTÚDIUM

JLF UK zabezpečuje vysokoškolské vzdelávanie

- **v akreditovanom študijnom programe/odbore spojeného 1. a 2. stupňa:**

- **Všeobecné lekárstvo:** 6-ročné doktorské štúdium.

- **v siedmych akreditovaných študijných programoch 1. a 2. stupňa:**

- **Ošetrovatel'stvo:** 3-ročné denné bakalárske, 3-ročné externé bakalárske, 2-ročné denné magisterské a 2-ročné externé magisterské štúdium,
- **Verejné zdravotníctvo:** 3-ročné denné bakalárske a 4-ročné externé bakalárske štúdium, 2-ročné denné magisterské a 2-ročné externé magisterské štúdium,
- **Pôrodná asistencia:** 3-ročné denné bakalárske a 4-ročné externé bakalárske štúdium,
- **Rádiologická asistencia:** 3-ročné denné bakalárske a 4-ročné externé bakalárske štúdium,
- **Laboratórne vyšetrovacie metódy v zdravotníctve:** 3-ročné denné bakalárske a 4-ročné externé bakalárske štúdium, 2-ročné denné magisterské a 2-ročné externé magisterské štúdium,
- **Zubná technika:** 3-ročné denné bakalárske a 4-ročné externé bakalárske štúdium,
- **Fyzioterapia:** 3-ročné denné bakalárske a 4-ročné externé bakalárske štúdium, 2-ročné denné magisterské a 2-ročné externé magisterské štúdium,

- **v akreditovaných študijných programoch 3. stupňa:**

Anatómia, histológia, a embryológia; Normálna a patologická fyziológia; Vnútorné choroby; Chirurgia; Gynekológia a pôrodnictvo; Pediatria; Dermatovenerológia; Otorinolaryngológia; Toxikológia; Patologická anatómia a súdne lekárstvo; Urológia; Ošetrovatel'stvo; Farmakológia; Klinická farmakológia; Verejné zdravotníctvo; Biochémia; Lekárska biofyzika.

- v akreditovaných odboroch v rámci postgraduálneho špecializačného štúdia:

- Vnútročné lekárstvo; Diabetológia, poruchy látkovej premeny a výživy; Pneumológia a ftizeológia; Urológia; Neurológia; Chirurgia; Hematológia a transfuziológia; Gynekológia a pôrodnictvo; Infektológia; Pediatria; Dermatovenerológia; Všeobecné lekárstvo; Patologická anatómia; Otorinolaryngológia; Gastroenterológia; Detská chirurgia.

V rámci celoživotného vzdelávania sa na JLF UK uskutočňuje aj 3-ročná výučba na Univerzite tretieho veku.

I. Organizácia

1.1 Implementácia bolonskej štruktúry

1.1.1 Priority

Hlavnou prioritou JLF UK v ostatnom období bola transformácia vysokoškolského štúdia na **viacstupňové študijné programy** v zmysle bolonskej štruktúry. JLF UK získalo spôsobilosť po vyjadrení Akreditačnej komisie vlády SR vykonávať študijné programy Všeobecné lekárstvo spojeného 1. a 2. stupňa, Ošetrovateľstvo 1., 2. a 3. stupňa, Verejné zdravotníctvo 1., 2. a 3. stupňa, Laboratórne vyšetrovacie metódy v zdravotníctve 1. a 2. stupňa, Fyzioterapia 1. a 2. stupňa, Pôrodná asistancia 1. stupňa, Rádiologická asistancia 1. stupňa a Zubná technika 1. stupňa. Ďalšou prioritou bola implementácia kreditového ECTS systému ako jeden zo základných predpokladov kompatibility fakulty s krajinami Európskej únie. T. č. je kreditový systém zavedený vo všetkých ročníkoch jednotlivých študijných odborov/programov v súlade s Vyhláškou MŠ SR č. 614/2002 o kreditovom systéme štúdia.

Bolonský proces s nadväzujúcimi stretnutiami v rôznych európskych štátoch má v *oblasti doktorandského štúdia* prioritné ciele, ktoré sa dajú stručne zhrnúť do nasledovných celkov:

- a) prijať systém akademických hodností,
- b) zriadiť systém kreditov,
- c) zlepšiť mobilitu,
- d) zlepšiť európsku spoluprácu a európsku dimenziu.

1.1.2 Výhody

Najdôležitejšou výhodou implementácie bolonskej štruktúry je **kompatibilita štúdia** na JLF UK s krajinami Európskej únie, pričom diplom absolventov v študijných programoch Všeobecné lekárstvo, Ošetrovateľstvo a Pôrodná asistancia, v tzv. **regulovaných povolaniach** je v krajinách Európskej únie automaticky uznávaný. V ostatných nelekárskych zdravotníckych študijných

programoch systém štúdia podľa bolonskej štruktúry umožňuje aj týmto absolventov uplatnenie na európskom trhu práce.

V študijných programoch 3. stupňa ide o harmonizáciu a zvýšenie kvality doktorandského štúdia v štátoch Európy vzájomným priblížením spôsobu organizácie a požiadaviek štúdia, zvýšením informovanosti a mobilít. Z globálneho hľadiska sa týmto procesom posilňujú väzby v rámci spoločného Európskeho vysokoškolského priestoru (EHEA) a Európskeho výskumného priestoru (ERA). Uplatňuje sa teda snaha o vytvorenie jednotného vysokoškolského a výskumného priestoru pri zachovaní rôznorodosti. Ide o harmonizáciu a nie unifikáciu systémov doktorandského štúdia s dvomi základnými požiadavkami: porovnateľná kvalita a maximálna spolupráca.

1.1.3 Nevýhody

Hlavným problémom implementácie bolonskej štruktúry v študijnom odbore všeobecné lekárstvo je neexistencia profilu absolventa pre 1. stupeň, ktorý v súčasnosti nemá uplatnenie na existujúcom trhu práce. Štruktúra kurikula študijného programu Všeobecné lekárstvo je viazaná na veľký počet prerekvizít, ktorá neumožňuje študentom voľný výber väčšiny predmetov vo vlastnom študijnom pláne.

V oblasti nelekárskych zdravotníckych vied existuje v rámci európskeho priestoru veľká heterogenita ich systému výučby v jednotlivých krajinách Európskej únie. Kým pri študijných odboroch Ošetrovateľstvo a Pôrodná asistencia 1. stupňa sa definovali na základe direktív Európskej komisie celoeurópske kritériá, vyžadované pre prípravu na tzv. regulované povolania, v ostatných nelekárskych zdravotníckych študijných odboroch existujú iba národné kurikulá a špecifické systémy stredoškolskej a vysokoškolskej výučby.

Pri študijných programoch 3. stupňa v lekárskejších vedách vzhľadom k uvedeným všeobecným a hlavným cieľom bolonského procesu existujú konkrétne špecifiká jednotlivých krajín Európy v nadväznosti na rôzne stupne ekonomického vývoja a rôznu podporu štátu vysokoškolského vzdelávania, vedy a výskumu. Z chronického podhodnocovania vzdelávania, vedy a výskumu v SR vyplýva asymetrické plnenie uvedených bodov, keď dominujú mobility smerom von. Vzhľadom na zastarané metodologické možnosti vedeckej práce na niektorých slovenských pracoviskách sú problémy so zlepšovaním spolupráce so zahraničím a s tým súvisiace získavanie európskej dimenzie.

1.1.4 Perspektívy

Na JLF UK sa vykonala postupná transformácia študijných programov v študijnom odbore Všeobecné lekárstvo a Ošetrovateľstvo, ako aj nových nelekárskych zdravotníckych študijných programov v zmysle zákona NR SR č. 131/2002 o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov a podľa príslušných direktív Európskej komisie na základe odporúčaní hodnotiacej misie TAIEX. V akademickom roku 2007/2008 sa realizuje výučba v 1., 2., 3. a 4. ročníku v študijných programoch, v ostatných ročníkoch sa výučba realizuje podľa predchádzajúcich predpisov platných pre študijné odbory.

JLF UK sa zapojila do prípravy profilu európskeho absolventa v študijných programoch Všeobecné lekárstvo a Ošetrovateľstvo. Na vypracovaní kritérií pre profil absolventa v odbore Všeobecné lekárstvo pracujeme v rámci projektu

Medicine in Europe (MEDINE) a ako člen **Asociácie lekárskech fakúlt v Európe (AMSE)**. Na vypracovaní profilu absolventa v odbore Ošetrovatelstvo sa zapájame v rámci projektu **TUNING**. Aplikáciu európskeho kurikula na slovenské podmienky rieši projekt „The Slovak Doctor“, iniciovaný JLF UK, v rámci medzinárodnej spolupráce s riešiteľmi projektu „The Scottish Doctor“.

Výchova doktorandov a postdoktorandov na špičkových pracoviskách a skvalitnenie domáceho metodologického zázemia je snahou o získanie európskej dimenzie vedeckej práce na všetkých pracoviskách JLF UK v Martine.

1.2 Štruktúra študentov

Na JLF UK študuje k 31. 10. 2007 nasledovný počet študentov v členení podľa študijných programov:

denné štúdium (spolu 1248 študentov)							
		I. roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5. roč.	6.roč.
Všeobecné lekárstvo	763	152	144	144	121	114	84
Všeobecné lekárstvo – v anglickom jazyku	200	82	47	35	23	6	7
<i>Magisterské št. programy</i>							
Ošetrovatelstvo	10		8			2	
Verejné zdravotníctvo	21	21					
<i>Bakalárske št. programy</i>							
Ošetrovatelstvo	138	53	63	22			
Verejné zdravotníctvo	36	22	14				
Pôrodná asistancia	9	8		1			
Rádiologická asistancia	1			1			
Laboratórne vyš. met.	20	20					
Fyzioterapia	50	25		25			
externé štúdium (spolu 305 študentov)							
		1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	6.roč.
<i>Magisterské št. programy</i>							
Ošetrovatelstvo	122	70	36				16
Verejné zdravotníctvo	10	10					
Laboratórne vyšet. met.	24	24					
<i>Bakalárske št. programy</i>							
Ošetrovatelstvo	59	23	36				
Verejné zdravotníctvo	39	16	23				
Pôrodná asistancia	1			1			
Rádiologická asistancia	20		20				
Fyzioterapia	17	17					
Zubná technika	13	13					

V rámci doktorandského štúdia k 31. 10. 2007 na JLF UK študuje 197 doktorandov:

67 v dennej forme štúdia
130 v externej forme štúdia

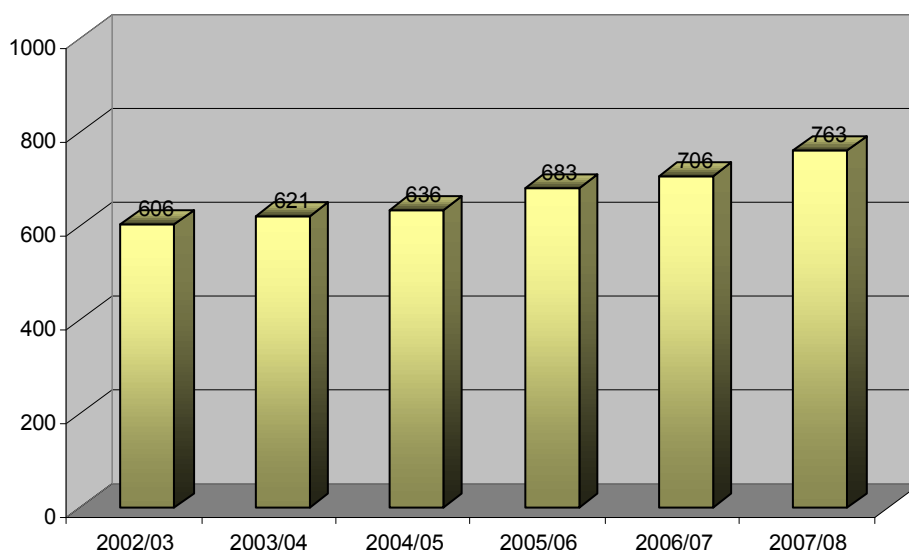
1.2.1 Priority

Prioritou JLF UK zostáva zabezpečiť vysoký záujem uchádzačov o štúdium študijného programu Všeobecné lekárstvo s výučbou v jazyku slovenskom. Aj keď sa v celoslovenskom merítku znižuje záujem o toto štúdium dôsledkom nižších populačných ročníkov a nedostatočného spoločenského statusu povolania lekár, pohybuje sa pomer záujemcov o štúdium na JLF UK k danému numerus clausus v tomto odbore za ostatné roky v rozmedzí na akademický rok **2003/04: 5,3, 2004/05: 10,1, 2005/06: 9,4, 2006/07: 10,2 a 2007/08 10,3.**

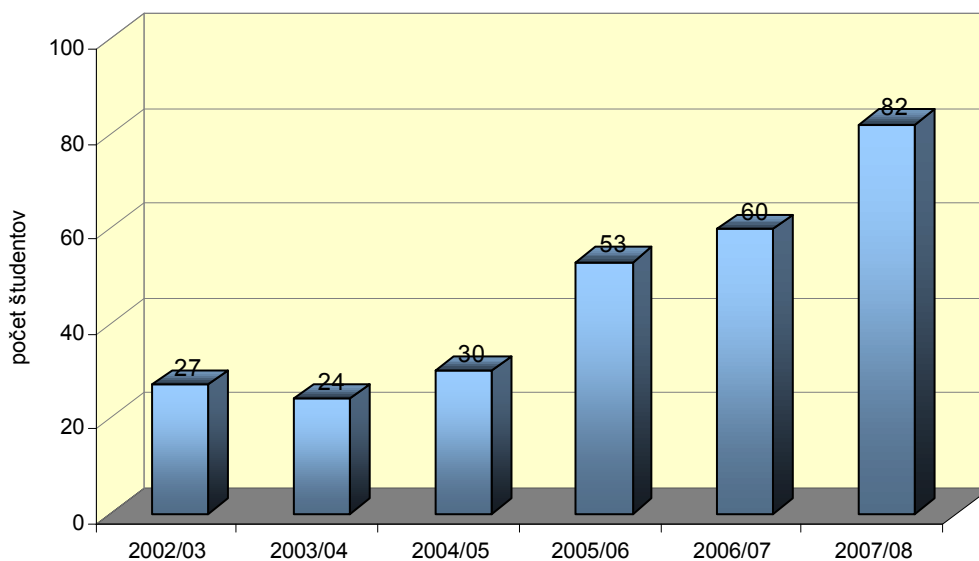
Vedenie JLF UK neustále podniká kroky k zvýšeniu náboru študentov pre štúdium v jazyku anglickom – samoplatcov prostredníctvom fungovania samostatného Inštitútu medicínskeho vzdelávania v anglickom jazyku.

JLF UK venuje pozornosť aj rozvoju výučby študijných programov v akreditovaných nelekárskych zdravotníckych odboroch. V októbri akademického roku 2007/2008 bola na základe odporúčania akademického senátu JLF UK vypracovaná vedením JLF UK podrobná analýza rozvoja všetkých študijných programov vrátane nelekárskych zdravotníckych študijných programov podľa SWOT metodiky - ktorá by mala prispieť k skvalitneniu a optimalizácii ich výučby.

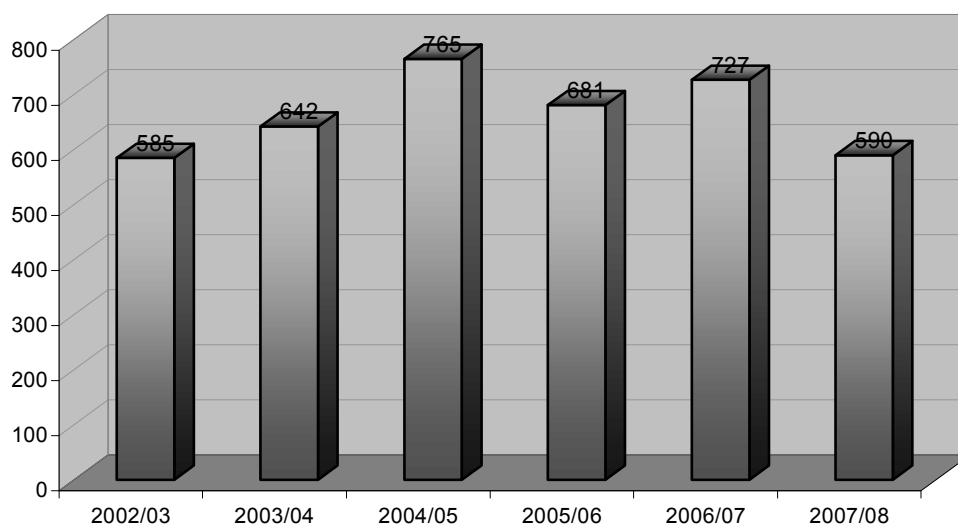
Obr. 1: Vývoj počtu študentov študijného programu/odboru všeobecné lekárstvo (v slovenskom jazyku)

Obr. 2: Vývoj počtu študentov študijného programu/odboru všeobecné lekárstvo v jazyku anglickom prijatých do prvého ročníka

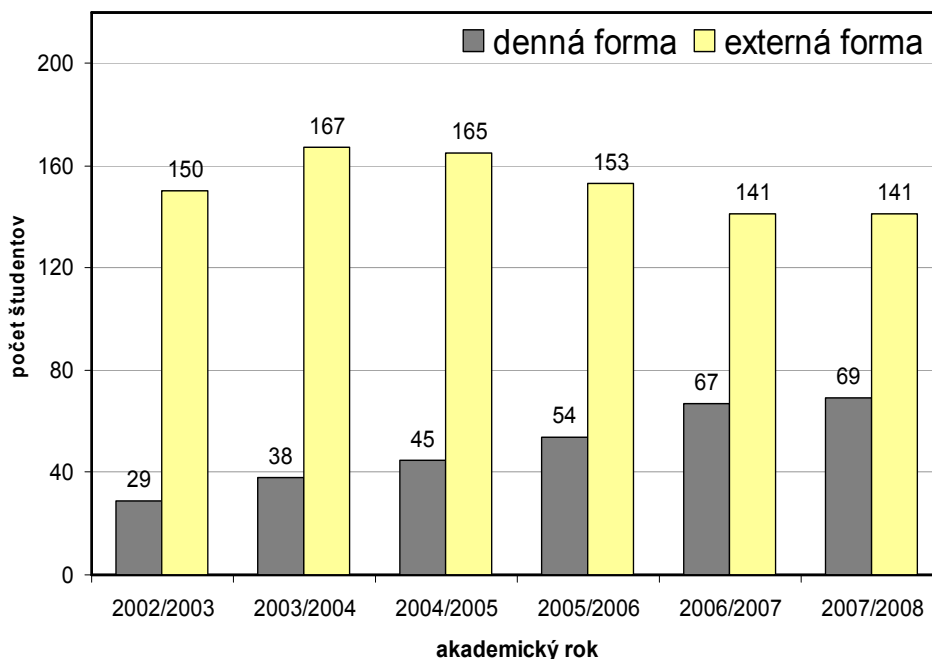
Obr. 3: Vývoj počtu študentov v nelekárskych (zdravotníckych) študijných programoch

Jednou z priorít JLF UK v oblasti vzdelávania je aj poskytovanie kvalitného 3. stupňa vysokoškolského vzdelávania všetkým absolventom JLF UK a príbuzných vzdelávacích inštitúcií. Štruktúra študentov odráža uspokojivý záujem absolventov

všeobecného lekárstva o doktorandské štúdium v klinických odboroch. Nižší záujem uvedení absolventi prejavujú o doktorandské štúdium v teoretických a predklinických odboroch.

Obr. 4. Vývoj počtu študentov doktorandského štúdia

1.2.2 Výhody

JLF UK má potrebné personálne a materiálno-technické zabezpečenie študijného programu Všeobecné lekárstvo s výučbou v slovenskom a anglickom jazyku. Ide o prípravu pre regulované povolanie lekár s uplatnením sa v krajinách Európskej únie. Existuje reálny predpoklad pretrvávajúceho záujmu o štúdium na JLF UK v tomto študijnom programe nielen zo Slovenska, ale Vedeniu JLF UK sa darí zvyšovať počty študentov aj z iných krajín sveta. Najvyšší počet študentov študujúcich v jazyku anglickom je z Nórska, ktorých počet sa v tomto roku zvýšil celkovo na 155 študentov. Ďalší študenti sú z nasledujúcich krajín: Alžírsko, Bahrajn, Egypt, India, Jordánsko, Kuvajt, Omán, Pakistan, Paraguaj, Rakúsko, Rumunsko, SAE, Veľká Británia, USA, Nemecko, Sudán, Sýria, Švédsko, Thajsko.

V oblasti výučby ošetrovateľstva sa JLF UK môže oprieť o tradíciu výučby uvedeného odboru v Martine. V roku 2007 uplynulo 82 rokov od založenia Štefánikovho ústavu a 17 rokov od založenia samostatného Ústavu ošetrovateľstva. Na JLF UK sa zahájila vysokoškolská výučba ošetrovateľstva v akademickom roku 1990/1991 ako na prvej fakulte na Slovensku. Pretrváva celoslovenský záujem o študijný program Ošetrovateľstvo 1. stupňa ako prípravy

na regulované povolanie s uplatnením sa v krajinách Európskej únie. Na JLF UK registrujeme priramený záujem o štúdium v tomto študijnom programe aj na 2. a 3. stupni a o možnosť získania doktorátu (PhDr.).

Vzdelávanie v oblasti študijného programu Verejné zdravotníctvo sa opiera o dlhodobú tradíciu výučby na Strednej zdravotníckej škole v Martine v odbore Diplomovaný asistent hygieny a epidemiológie. V oblasti ľudských zdrojov sa zabezpečila kvalitná reálna personálna garancia študijného programu na prvom stupni s perspektívou rozvoja druhého a tretieho stupňa štúdia a zaradenia študijného programu na JLF UK do siete európskych fakúlt zameraných na verejné zdravotníctvo. Bol zriadený Ústav verejného zdravotníctva s požadovanými úsekmi, ktoré tvoria kvalitnú výučbovú bázu na výučbu korpusu jadra znalostí. Existuje predpoklad zvyšujúcej sa celospoločenskej potreby o absolventov študijného programu Verejné zdravotníctvo a tým aj zvyšujúci sa záujem o štúdium aj na JLF UK.

Študijný program Pôrodná asistancia nadväzuje na dlhodobú tradíciu výučby v našom regióne na Strednej zdravotníckej škole v spolupráci s učiteľmi JLF UK v Martine v odbore Diplomovaná pôrodná asistentka. Na JLF UK existuje kvalitné personálne zabezpečenie uvedeného študijného programu súvisiace s kvalitnou výučbovou bazou vybudovanou na Gynekologicko-pôrodníckej klinike v Martine. Ide o prípravu študentov na regulované povolanie, kde sa v rámci Európskej únie vyžaduje 1. stupeň vysokoškolského vzdelania.

Študijný program Fyzioterapia vychádza z existencie personálne a materiálno-technicky zabezpečeného Oddelenia rehabilitácie a fyziatrie v Martinskej fakultnej nemocnici a v priestoroch Dojčenského ústavu, a z možnosti spolupráce s kúpeľným zariadením v Turčianskych Tepliciach. Na JLF UK registrujeme relatívne veľký záujem uchádzačov o štúdium študijného programu Fyzioterapia v dennej forme, vzhľadom na zvýšenú celospoločenskú objednávku na vysokoškolské štúdium v tomto odbore.

Študijný program Rádiologická asistancia sa opiera o tradíciu stredoškolskej prípravy pre zdravotnícku kategóriu Rádiologický asistent na Strednej zdravotníckej škole v Martine, v ostatnom období ako jedinej škole s týmto zameraním na Slovensku. JLF UK disponuje potrebným personálnym a materiálno – technickým zabezpečením výučbových báz pre kľúčové súčasti študijného programu – moduly rádiológie a nukleárnej medicíny, je vybudované pracovisko rádioterapie v Martinskej fakultnej nemocnici. Ide o nový študijný odbor na vysokoškolskej úrovni, kde sa perspektívne dá očakávať postupne sa zvyšujúci záujem o toto štúdium.

Študijný program Laboratórne vyšetrovacie metódy v zdravotníctve vychádza z predpokladu kvalitného personálneho zabezpečenia študijného programu priamo učiteľmi JLF UK a existencie vybudovaných kvalitných výučbových báz pre predmety jadra korpusu znalostí študijného programu na JLF UK.

Študijný program Zubná technika sa opiera o kvalitnú personálnu garanciu a existenciu výučbovej bázy pre zubné lekárstvo a maxilofaciálnu chirurgiu na JLF UK pre študentov všeobecného lekárstva, ktoré má potrebné vybavenie na realizáciu časti študijného programu. V pôvodnom zámere sa výučba pripravovala v rámci stratégie rozvoja a transformácie Strednej zdravotníckej školy v Žiline, ktorá sa nerealizovala, ale príslušná škola poskytla externých učiteľov s kvalifikáciou v odbore Zubná technika.

Výhodou stratégie rozvoja študijných programov 3. stupňa je progresívny rast záujmu o doktorandské štúdium a zvyšovanie počtov doktorandov, hlavne

doktorandov dennej formy a v konečnom dôsledku zvyšovanie počtu absolventov, vzdelanostnej úrovne, zabezpečenie rozvoja lekárskeho a zdravotníckeho vied a kvalifikovaného pedagogického zboru na JLF UK.

Významným medzníkom v príprave doktorandov (predovšetkým v dennej forme štúdia) na JLF UK bolo zriadenie **Centra výchovy k vedeckej práci - inkubátor doktorandov**. Tento projekt, ktorý vznikol za podpory Európskeho sociálneho fondu, je zameraný najmä na podporu vzdelávacích aktivít a mobilít doktorandov a na podporu ŠVOČ.

1.2.3 Nevýhody

Štruktúra študentov v nelekárskych zdravotníckych študijných programoch je ovplyvnená: klesajúcim záujmom o štúdium v niektorých programoch na našej fakulte v dôsledku výučby týchto študijných programov na ďalších fakultách so zdravotníckym zameraním na Slovensku; vysokou náročnosťou štúdia na JLF UK v porovnaní s niektorými zdravotníckymi fakultami.

V prípade študijného programu Zubná technika bol jeho rozvoj navyše ovplyvnený problematickým etablovaním študijného odboru ako vysokoškolského štúdia na Slovensku. Podľa odporúčania MZ SR malo byť štúdium realizované iba na vyšších odborných školách neuniverzitného typu, ale nakoniec dňom 24. 1. 2006 Ministerstvo školstva zaradilo študijný odbor Zubná technika do sústavy pod číslom 7.4.11.

Vzhľadom na umiestnenie fakulty mimo centra univerzity, a neprítomnosť ďalších humanitných fakúlt priamo v meste je v nelekárskych študijných programoch problematické zabezpečiť modul humanitných predmetov pre nelekárske zdravotnícke študijné programy (Psychológia, Sociológia) internými zamestnancami s titulom PhD. a optimálne aj s ukončenou habilitáciou v príslušnom alebo príbuznom študijnom odbore.

V prípade doktorandského štúdia je hlavnou nevýhodou skutočnosť, že absolventi lekárskeho štúdia, ktorí chcú pracovať v klinických odboroch musia zvládnuť ďalšie vzdelávanie v rámci špecializačného štúdia. Ak zoberieme do úvahy, že doba štúdia v rámci prvých dvoch stupňov (doktorské - MUDr.) je 6 rokov, špecializačné štúdium podľa odborov trvá 3-5 rokov a PhD. štúdium - denná forma 4 roky (externá forma 5 rokov), potom, ak by tieto štúdiá nasledovali za sebou (napr. MUDr., špecializačné štúdium, denná/externá forma PhD.) – trvala by vysokoškolská výchova lekára špecialistu, so schopnosťou robiť samostatnú vedeckú prácu 15 – 16 rokov (6+5+5=16). Aj z týchto dôvodov sa na väčšine lekárskeho štúdia v Európe, ako aj u nás umožňuje doktorandom dennej formy v klinických odboroch robiť prax, či už v rámci „inej činnosti“, alebo v rámci nočných služieb a pod., a tak získavať potrebné praktické skúsenosti a vedomosti, ako aj časť požadovanej dĺžky klinickej praxe pre špecializáciu. Skraca sa tým čas trvania prípravy špecialistu s titulom PhD. Na druhej strane, takéto štúdium lekára - študenta je veľmi náročné a vyžaduje si veľkú intenzitu prípravy, často na úkor voľného času.

1.2.4 Perspektívy

Strategickým záujmom JLF UK je naďalej pokračovať v získavaní kvalitných študentov pre štúdium študijného programu Všeobecné lekárstvo zo Slovenska a zvyšovať nábor študentov – samoplatcov študujúcich v anglickom jazyku.

V študijnom programe Ošetrovatelstvo Vedenie JLF UK plánuje pokračovať vo výučbe bakalárskeho stupňa študijného programu s počtami študentov podľa aktuálneho spoločenského záujmu a pokračovať v rozvoji magisterského štúdia v zmysle získanej akreditácie, pripraviť stratégiu rozvoja magisterského štúdia na základe jeho zamerania (klinické ošetrovatelstvo) a zväziť stratégiu rozvoja aj manažérskych predmetov v tomto odbore. Cieľom je aj zachovanie vysokého štandardu výučby študijného programu Ošetrovatelstvo 3. stupňa.

V študijnom programe Verejné zdravotníctvo je strategickým záujmom pokračovať v rozvoji dennej formy štúdia v prvom a druhom stupni pre počet uchádzačov okolo 15-20 ročne, externú formu otvárať podľa aktuálneho spoločenského záujmu.

V študijnom programe Pôrodná asistancia treba zväziť otváranie študijného programu každý rok, vzhľadom na predpoklad postupného poklesu záujmu o štúdium pre nepomer medzi veľkým počtom fakúlt s akreditáciou študijného programu a celospoločenskou potrebou absolventov.

V študijnom programe Fyzioterapia sa plánuje realizácia výučby v dennej aj externej forme. V závislosti na kapacitných možnostiach fakulty zväziť otváranie študijného programu každý rok. Pre ďalší rozvoj kvalitnej výučby vzhľadom na zvyšujúci počet študentov bolo by potrebné zriadiť výučbovú bázu pre fyzioterapeutický modul transformáciou existujúcich oddelení a materiálo-technicky a personálne ho postupne dobudovať. Na podstatné zvýšenie počtu študentov v tomto študijnom programe je potrebné získať aj nových pedagógov na rozvoj jednotlivých predmetov korpusu jadra znalostí, zvýšiť pedagogicko-akademickú kvalifikačnú štruktúru pedagógov pre fyziatrický modul pracujúcich v Martinskej fakultnej nemocnici a zvýšiť ich motiváciu podieľať sa v plnom rozsahu na výučbe.

V študijnom programe Rádiologická asistancia treba zväziť stratégiu ďalšieho rozvoja študijného programu a vzhľadom na súčasný záujem o štúdium neotvárať študijný program každoročne. Pre ďalší rozvoj treba zvýšiť záujem o vysokoškolské štúdium na celoslovenskej úrovni. Ak by trend smeroval k zvyšujúcim sa počtom študentov, treba perspektívne zvýšiť počet pedagógov na Rádiologickej klinike, ich kvalifikačný rast, takisto zvýšiť motiváciu k výučbe u zdravotníckych pracovníkov z Martinskej fakultnej nemocnice potrebných na zabezpečenie modulu rádioterapie a klinickej onkológie.

V študijnom programe Laboratórne vyšetrovacie metódy v zdravotníctve sa vzhľadom na personálnu vyťaženosť učiteľov zodpovedných za predmety korpusu jadra znalostí, ktoré sa prelínajú aj s nosnými predmetmi študijného programu Všeobecné lekárstvo, otvárať študijný program v 2 – 3 ročných intervaloch.

V študijnom programe Zubná technika treba zväziť po jeho konečnom zaradení do Sústavy študijných odborov potrebu dobudovania výučbovej bázy pre modul zubnej techniky. Pri súčasnom stave technického vybavenia pre výučbu praktickej časti študijného programu v budúcnosti plánovať realizáciu len externej formy štúdia.

Medzi perspektívy doktorandského štúdia patrí zvyšovanie počtu školiteľov a akreditovaných odborov, čo v prvom rade závisí od kvalifikačného rastu učiteľov JLF UK. Počty študentov a absolventov v pomere k študentom 2. stupňa štúdia zvyšovať tak, aby sa naplnili požiadavky na výskumnú fakultu/univerzitu. Základnou požiadavkou, a to aj do budúcnosti zostáva zvyšovanie kvalitatívnej úrovne doktorandského štúdia.

1.3 Akreditácia

1.3.1 Organizácia

Akreditácia študijných programov v jednotlivých študijných odboroch je organizovaná Ministerstvom školstva a Akreditačnou komisiou vlády SR. Akreditácia spôsobilosti JLF UK uskutočňovať študijné programy 1., 2. a 3. stupňa, ako aj habilitačné konanie a konanie na vymenúvanie profesorov v príslušných študijných odboroch sa uskutočňuje v súlade so zákonom 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

1.3.2 Obsah

Obsahom akreditačného procesu je posúdenie personálnych a materiálnych predpokladov kvalitného vysokoškolského štúdia 1., 2. a 3. stupňa v jednotlivých študijných odboroch na JLF UK v zmysle platných kritérií, vydaných Ministerstvom školstva SR, zahrňujúcich Kritériá akreditácie študijných programov vysokoškolského vzdelávania, schválených rozhodnutím MŠ SR 31. 3. 2003 a Kritériá akreditácie habilitačného konania a konania na vymenúvanie profesorov, schválených rozhodnutím MŠ SR zo dňa 5. 4. 2005.

1.3.3 Priebeh

JLF UK v zmysle zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov požiadala o reakreditáciu doteraz uskutočňovaných študijných programov Všeobecné lekárstvo spojeného 1. a 2. stupňa a Ošetrovateľstvo 1. a 2. stupňa, ako aj o akreditáciu nových študijných programov 1. a 2. stupňa: Verejné zdravotníctvo, Fyzioterapia a Laboratórne vyšetrovacie metódy v zdravotníctve a 1. stupňa: Pôrodná asistancia, Rádiologická asistancia a Zubná technika.

Garancie základných študijných programov sú na požadovanej personálnej úrovni. Garantmi študijných programov sú:

- všeobecné lekárstvo: prof. MUDr. Marián Mokáň, DrSc.,
- Ošetrovateľstvo: prof. MUDr. Ján Hanáček, CSc., doc. MUDr., doc. MUDr. Želmíra Fetisovová, PhD. mim. prof., a doc. MUDr. Katarína Žiaková, PhD. mim. prof.
- verejné zdravotníctvo: prof. MUDr. Mirko Zibolen, CSc. ,
- pôrodná asistancia: prof. MUDr. Ján Danko, CSc.,

- rádiologická asistencia: prof. MUDr. Ján Jakuš, DrSc.,
- laboratórne vyšetrovacie metódy v zdravotníctve: prof. MUDr. Dušan Dobrota, CSc.,
- fyzioterapia: prof. MUDr. Dušan Meško, PhD.,
- zubná technika: doc. MUDr. Dagmar Statelová, PhD.

1.3.4 Výsledok

JLF UK získala spôsobilosť vykonávať všetky **študijné programy 1. a 2. stupňa**, o akreditáciu ktorých požiadala Akreditačnú komisiu vlády SR cestou rektora UK. Podľa Sústavy študijných odborov vydanéj rozhodnutím Ministerstva školstva SR č. 2090/2002-sekr. zo dňa 16.12.2002 sa môžu akreditované študijné programy na JLF UK študovať v nasledovných študijných odboroch:

7.1.1. VŠEOBECNÉ LEKÁRSTVO: v spojenom prvom a druhom stupni doktorského študijného programu – povoleného MŠ podľa zákona č. 131/2002 §53 ods.3 a 6 vzhľadom na špecifiká študijného odboru ako spojenie prvého a druhého stupňa vysokoškolského štúdia do jedného celku. Štandardná dĺžka štúdia je šesť rokov a absolvent získava vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa. Ministrom školstva priznané právo udeľovať akademický titul doktor všeobecného lekárstva („MUDr.“) získala JLF UK 31. 5. 2004 bez časového obmedzenia.

7.4.1 OŠETROVATEĽSTVO: v prvom stupni vysokoškolského štúdia v bakalárskom študijnom programe Ošetrovateľstvo so štandardnou dĺžkou 3 roky v dennej a externej forme. Direktívy Európskej komisie a slovenská legislatíva (Nariadenie Vlády SR č. 156/2002) vyžadujú k získaniu odbornej spôsobilosti 4 600 hodín celkovej výučby s požiadavkou 60 % praktickej výučby. Ministrom školstva priznané právo udeľovať akademický titul bakalár („Bc.“) získala JLF UK 31. 5. 2004 bez časového obmedzenia. V druhom stupni vysokoškolského štúdia v magisterskom študijnom programe Ošetrovateľstvo so štandardnou dĺžkou 2 roky v dennej a v externej forme. Ministrom školstva priznané právo udeľovať akademický titul magister („Mgr.“) získala JLF UK 31. 5. 2004 bez časového obmedzenia.

7.4.2 VEREJNÉ ZDRAVOTNÍCTVO: v prvom stupni vysokoškolského štúdia v bakalárskom študijnom programe Verejné zdravotníctvo so štandardnou dĺžkou 3 roky v dennej forme a 4 roky v externej forme. Ministrom školstva priznané právo udeľovať akademický titul bakalár („Bc.“) získala JLF UK 29. 10. 2003 bez časového obmedzenia. V druhom stupni vysokoškolského štúdia magisterského študijného programu so štandardnou dĺžkou 2 roky v dennej a externej forme. Ministrom školstva priznané právo udeľovať akademický titul magister („Mgr.“) získala JLF UK 29. 10. 2003 bez časového obmedzenia.

7.4.3 LABORATÓRNE VYŠETROVACIE METÓDY V ZDRAVOTNÍCTVE: v prvom stupni vysokoškolského štúdia v bakalárskom študijnom programe

Laboratórne vyšetrovacie metódy v zdravotníctve so štandardnou dĺžkou 3 roky v dennej forme a 4 roky v externej forme. Ministrom školstva priznané právo udeľovať akademický titul bakalár („Bc.“) získala JLF UK 29. 10. 2003 bez časového obmedzenia.

V druhom stupni vysokoškolského štúdia magisterského študijného programu Laboratórne vyšetrovacie metódy v zdravotníctve so štandardnou dĺžkou dva roky v dennej a externej forme. Ministrom školstva priznané právo udeľovať akademický titul magister („Mgr.“) získala JLF UK 29. 10. 2003 bez časového obmedzenia.

7.4.7 FYZIOTERAPIA: v prvom stupni vysokoškolského štúdia v bakalárskom študijnom programe Fyzioterapia so štandardnou dĺžkou 3 roky v dennej forme a 4 roky v externej forme. Ministrom školstva priznané právo udeľovať akademický titul bakalár („Bc.“) získala JLF UK 5. 9. 2005 bez časového obmedzenia.

V druhom stupni vysokoškolského štúdia v magisterskom študijnom programe v trvaní 2 roky v dennej a externej forme. Ministrom školstva priznané právo udeľovať akademický titul magister („Mgr.“) získala JLF UK 5. 9. 2005 bez časového obmedzenia.

7.4.4 PÔRODNÁ ASISTENCIA: v prvom stupni vysokoškolského štúdia (Bc.) so štandardnou dĺžkou 3 roky v dennej a 4 roky v externej forme štúdia. Ministrom školstva priznané právo udeľovať akademický titul bakalár („Bc.“) získala JLF UK 29. 10. 2003 bez časového obmedzenia.

7.4.8 RÁDIOLOGICKÁ ASISTENCIA: v prvom stupni vysokoškolského štúdia v bakalárskom študijnom programe Rádiologická asistencia so štandardnou dĺžkou 3 roky v dennej a 4 v externej forme štúdia. Ministrom školstva priznané právo udeľovať akademický titul bakalár („Bc.“) získala JLF UK 5. 9. 2005 bez časového obmedzenia.

7.4.11 ZUBNÁ TECHNIKA: v prvom stupni vysokoškolského štúdia bakalárskeho študijného programu Zubná technika so štandardnou dĺžkou 3 roky v dennej a 4 roky v externej forme štúdia. Ministrom školstva priznané právo udeľovať akademický titul bakalár („Bc.“) získala JLF UK 23. 2. 2006 bez časového obmedzenia.

JLF UK získala spôsobilosť uskutočňovať **študijné programy 3. stupňa** v nasledujúcich študijných odboroch:

- 7.1.2 Anatómia, histológia, embryológia
- 7.1.3 Normálna a patologická fyziológia
- 7.1.4 Vnútorné choroby
- 7.1.7 Chirurgia
- 7.1.9 Gynekológia a pôrodníctvo
- 7.1.10 Pediatria
- 7.1.13 Dermatovenerológia
- 7.1.16 Otorinolaryngológia
- 7.1.18 Toxikológia
- 1.1.21 Patologická anatómia a súdne lekárstvo

- 7.1.23 Urológia
- 7.4.1 Ošetrovatel'stvo
- 7.3.2 Farmakológia
- 7.1.26 Klinická farmakológia
- 7.4.2 Verejné zdravotníctvo
- 4.1.22 Biochémia
- 7.1.27 Lekárska biofyzika

JLF UK má od roku 2006 akreditované aj vzdelávanie v 16 **špecializačných študijných lekárskych programoch**:

A 002 Vnútorné lekárstvo

Garant: Prof. MUDr. Peter Galajda, CSc.

A 007 Diabetológia, poruchy látkovej premeny a výživy

Garant: Prof. MUDr. Marián Mokáň, DrSc.

A 008 Hematológia a transfuziológia

Garant: Prof. MUDr. Peter Kubisz, DrSc.

A 009 Neurológia

Garant: Doc. MUDr. Egon Kurča, PhD., mim. prof.

A 010 Pneumológia a ftizeológia

Garant: Prof. MUDr. Eva Rozborilová., CSc.

A 019 Chirurgia

Garant: Doc. MUDr. Dušan Mištuna, PhD., mim. prof.

A 027 Urológia

Garant: Prof. MUDr. Ján Kliment, CSc.

A 042 Gynekológia a pôrodnictvo

Garant: Prof. MUDr. Ján Danko, CSc.

A 024 Dermatovenerológia

Garant: Prof. MUDr. Juraj Péč, CSc.

A 036 Infektológia

Garant: Prof. MUDr. Mária Szilágyiová, CSc.

A 041 Pediatria

Garant: Prof. MUDr. Peter Bánovčín, CSc.

A 032 Všeobecné lekárstvo

Garant: Doc. MUDr. Ľubomír Vladár, CSc.

A 052 Patologická anatómia

Garant: Prof. MUDr. Lukáš Plank, CSc.

A 045 Otorinolaryngológia

Garant: Prof. MUDr. Andrej Hajtman, PhD.

A 015 Gastroenterológia

Garant: Prof. MUDr. Rudolf Hyrdel, CSc

A 039 Detská chirurgia

Garant: Doc. MUDr. Milan Dragula, CSc., mim.prof.

1.3.5 Perspektívy

V súčasnosti má JLF UK akreditovanú spôsobilosť vykonávať všetky študijné programy 1. a 2. stupňa v lekárskech a nelekárskych zdravotníckych študijných odboroch, o ktoré prejavila záujem a požiadala Akreditačnú komisiu vlády SR o ich akreditáciu.

Na JLF UK sa získala spôsobilosť vykonávať študijné programy 3. stupňa vo všetkých nosných lekárskech a nelekárskych zdravotníckych študijných odboroch, o ktoré fakulta v svojom strategickom zámere prejavila záujem. Na JLF UK je v súčasnosti akreditovaných 17 študijných odborov pre doktorandské štúdium z približne 30 študijných odborov z podskupiny „Lekárskych, zdravotníckych a farmaceutických vied“.

Podľa zákona o 131/2002 Z.z. Zákona o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, po 1. septembri 2008 bude vykonaná komplexná reakreditácia študijných programov. JLF UK bude sa v uvedenom procese uchádzať o reakreditáciu súčasnej štruktúry študijných programov.

JLF UK má v roku 2007 akreditované vzdelávanie v 16 špecializačných študijných lekárskech programoch. Cieľom v tejto výchovno-vzdelávacej činnosti je výchova lekárov – špecialistov v jednotlivých špecializačných odboroch. Perspektívou JLF UK do budúcnosti je získanie akreditácie MZ SR pre ďalšie špecializačné študijné programy.

Perspektívne, najmä po získaní potrebných kvalifikácií pre garantovanie odborov a naplnenie požiadaviek zaradenia do lektorského zboru sa rozšíria akreditované odbory aj o iné zdravotnícke, i nelekárske odbory a o akreditáciu vzdelávania v certifikovaných odboroch.

Akreditáciou špecializačných študijných programov sa výchovno-vzdelávacia činnosť Jesseniovej lekárskej fakulty UK stala kompletnou. Pedagógovia JLF UK v spolupráci s vybranými spolupracovníkmi zabezpečujú pedagogickú činnosť na všetkých stupňoch a druhoch vzdelávania vysokej školy, ktoré umožňuje vysokoškolský zákon.

2. Obsah, metódy a podmienky

2.1 Kurikulum

Návrhy na doplnenie a zmeny študijných programov 1. a 2. stupňa predkladajú garanti jednotlivých predmetov v súčinnosti s garantmi

a koordinátormi jednotlivých študijných programov. Pedagogická komisia JLF UK sa uvedenými návrhmi zaoberá a predkladá svoje stanovisko na rokovanie Vedenia JLF UK. Návrhy študijných plánov v jednotlivých študijných programoch sa prerokujú na zasadnutí AS JLF UK, ktorému predchádza ich posúdenie Pedagogickou komisiou AS JLF UK, ktorej súčasťou sú aj študenti. Študijný program sa definitívne schvaľuje na zasadnutí VR JLF UK. Pri tvorbe kurikula sa rešpektuje korpus jadra znalostí, uvedený v opise študijného odboru ako súčasť Sústavy študijných odborov vydanéj Ministerstvom školstva SR a v prípade študijných programov Všeobecné lekárstvo, Ošetrovatelstvo a Pôrodná asistancia ako prípravy na tzv. regulované povolanie, aj príslušné Nariadenie vlády a Direktívy Európskej komisie.

Doktorandské štúdium je založené na individuálnej forme vzdelávania a hlavne na vedeckej práci, ktorú vykonáva študent doktorandského štúdia pod vedením školiteľa. Preto kurikulá v jednotlivých študijných odboroch, ale aj medzi študentmi sú značne odlišné. Vo všeobecnej časti sa u všetkých študentov dbá na získanie vedomostí o základoch metodológie vedy a aplikácie tejto metodológie v medicíne a v zdravotníckych odboroch.

2.2 Vplyv vlastného výskumu

Výskumná činnosť študentov sa realizuje počas prípravy záverečnej práce v jednotlivých študijných programoch 2. stupňa a u vybraných záujemcov počas Študentskej vedeckej odbornej činnosti.

V študijnom programe Všeobecné lekárstvo spojeného 1. a 2. stupňa sa v zmysle Zákona 131/2002 Z.z. plánuje zaradenie záverečnej práce ako štátnej záverečnej skúšky do študijného plánu študentov 6. roku štúdia v akademickom roku 2009/2010. Už od akademického roku 2006/07 sa do učebných plánov študentov 3. roku štúdia zaradil nový predmet „Vedecká príprava“, ktorého cieľom je získať potrebné vedomosti z vedeckej metodológie. Od 4. roku štúdia je do učebných plánov zaradený nový predmet „Diplomový seminár“, ktorého cieľom je teoretická príprava k prípadnému vlastnému výskumu študenta a napísaniu záverečnej práce.

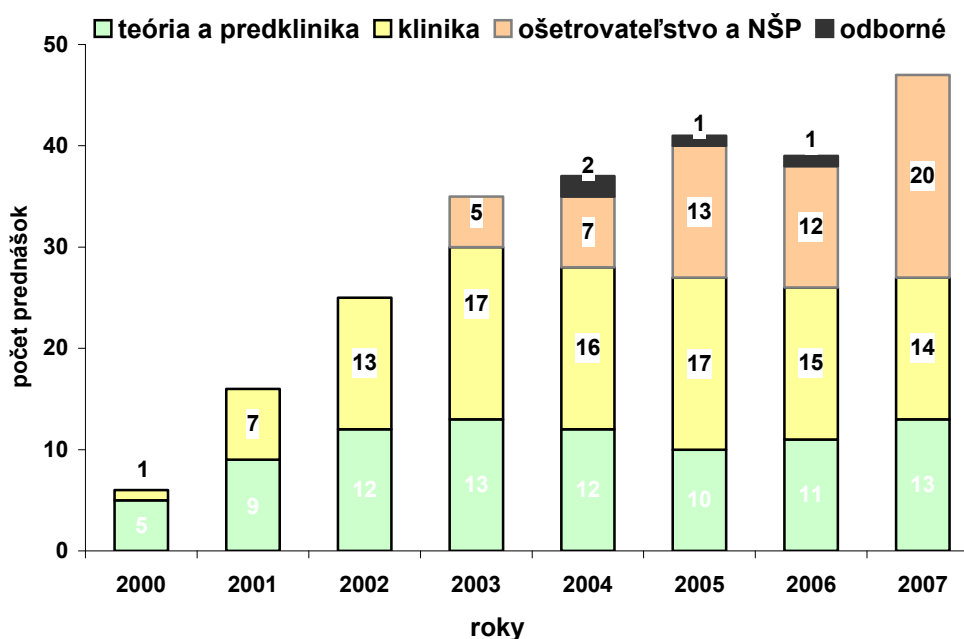
V študijnom programe Ošetrovatelstvo 2. stupňa sa záverečná práca obhaja v druhom roku magisterského štúdia po teoretickej príprave v príslušných predmetoch a realizácii vlastného výskumu študenta pod dohľadom menovaného školiteľa práce.

Jednou z foriem prípravy študenta na samostatnú vedecko-výskumnú prácu je jeho participácia v programe Študentskej vedeckej a odbornej činnosti. JLF UK uplatňuje rôzne formy stimulácie vedecko - výskumného procesu na študentskej báze, ako sú podpora kvalifikovaných štážistov ústavov a kliník a organizovanie študentských vedeckých konferencií. V roku 2007 bolo na XXVIII. Študentskej vedeckej konferencii prezentovaných celkovo 46 súťažných prác s približne rovnakým zastúpením klinických a predklinických pracovísk. Celkovo sa do ŠVOČ zapojilo takmer 59 študentov. Víťazi jednotlivých sekcií majú každoročne možnosť publikovať výsledky svojej vedeckej práce v tlačenej verzii vo forme in extenso príspevkov v časopise Acta Medica Martiniana.

Okrem toho sa na našej fakulte z iniciatívy Ústavu verejného zdravotníctva uskutočnila v apríli 2007 celoštátna ŠVK z odboru verejného zdravotníctva.

Pozitívnym faktom je dosiahnutie proporcionality aktivít v oblasti ŠVOČ medzi klinickými pracoviskami, pracoviskami základných medicínskych a predklinických disciplín a ich vzájomná spolupráca pri riešení úloh, zvyšovanie počtu prác v oblasti ošetrovateľstva a ďalších zdravotníckych študijných programoch.

Obr. 5: Prehľad počtu prezentovaných prác na študentských vedeckých konferenciách na JLF UK (NŠP – nelekárske študijné programy).

Potvrdilo sa, že zvýšenie počtu kvalifikovaných štážistov (v akademickom roku 2007/08 ich je 36) prispieva k zvyšovaniu jednak počtu prác prezentovaných na ŠVK, ale na základe vyjadrení a hodnotení odborných porôt aj ich kvality.

V doktorandskom štúdiu je vplyv vlastného výskumu rozhodujúci. Bez vlastného výskumu so spracovaním a publikovaním vlastných výsledkov je úspešné štúdium a ukončenie doktorandského štúdia nereálne.

Výsledky svojej vedecko-výskumnej práce prezentovali študenti študijných programov 3.stupňa na 4.Vedeckej konferencii doktorandov JLF UK v októbri 2007, konanej po prvýkrát s podporou projektu Európskeho sociálneho fondu. Na dvojdňovej konferencii bolo prednesených spolu 31 súťažných prác a 5 prác v nesúťažnej sekcii hostí. Najlepšie 2 práce reprezentovali JLF UK na medzinárodnej vedeckej konferencii v Hradci Králové v novembri 2007.

2.3 Praktická výučba

Garancia kvality praktickej výučby pre bakalárske, magisterské študijné programy a doktorský študijný program je v rámci teoretických a predklinických disciplín zabezpečená materiálno-technickým a personálnym vybavením Ústavou: anatómie; farmakológie; fyziológie; histológie a embryológie; lekárskej biofyziky; biochémie; lekárskej biológie; mikrobiológie a imunológie; patologickej fyziológie; verejného zdravotníctva; molekulovej biochémie; ošetrovateľstva a nelekárskych študijných programov.

Praktická výučba sa v rámci klinických disciplín pre všetky študijné programy realizuje na výučbových základniach JLF UK v Martinskej fakultnej nemocnici, ktorými sú nasledovné kliniky: dermatovenerologická; gynekologicko - pôrodná; chirurgická; transplantačnej a cievnej chirurgie; I. interná; interná - gastroenterologická; infektológie a cestovnej medicíny; anesteziológie a intenzívnej medicíny; detí a dorastu; detskej chirurgie; hematológie a transfuziológie; nukleárnej medicíny; otorinolaryngológie a chirurgie hlavy a krku; pracovného lekárstva a toxikológie; stomatológie a maxilofaciálnej chirurgie; telovýchovného lekárstva; tuberkulózy a pľúcnych chorôb; neonatologická; neurochirurgická; neurologická; očná; ortopedicko-traumatologická; psychiatrická; rádiodiagnostická; urologická; a ústavy: klinickej biochémie; patologickej anatómie; súdneho lekárstva a medicínskych expertíz.

JLF UK má vybudované výučbové bázy na kompletne zabezpečenie študijných programov Všeobecné lekárstvo, Ošetrovateľstvo, Verejné zdravotníctvo, Laboratórne vyšetrovacie metódy v zdravotníctve a Pôrodná asistancia. Rádioterapeutický modul študijného programu Rádiologická asistancia sa realizuje v spolupráci so špecializovanými pracoviskami Martinskej fakultnej nemocnice a fyzioterapeutický modul študijného programu Fyzioterapie na pracoviskách Martinskej fakultnej nemocnice a Liečebných kúpeľov v Turčianskych Tepliciach.

JLF UK sa snaží o spojenie teórie a praxe, zvýšením atraktívnosti praktickej výučby zabezpečením skúsených špecialistov z praxe, ktorí participujú na výučbe v jednotlivých študijných programoch.

Jedným z rizikových faktorov praktickej výučby je znižovanie počtu pacientov na klinikách MFN a tým preťaženosť ich kapacity pre praktickú výučbu. Možným riešením uvedeného problému je presun časti praktickej výučby na špecializované pracoviská mimo MFN. JLF UK vyvíja aktivity smerom k rozvoju praktickej výučby lekárskejších a zdravotníckych odborov modernými informačnými a komunikačnými technológiami. V októbri 2007 sa JLF UK ako prístupujúci člen zapojila do projektu **MEFANET** (MEDical FACulties Educational NETwork), sieť spolupracujúcich výučbových pracovísk lekárskejších fakúlt Českej republiky v rámci e-learningu.

Ďalšou metódou e-learningu, ktoré využíva JLF UK za účelom skvalitnenia výučby je videokonferenčný systém, on-line prenos operácií z operačného sálu do seminárnych miestností a na prípravu videodatabázy zdravotníckych vyšetrení a výkonov, ktoré sú prístupné pre študentov na Intranete.

Veľká časť požadovanej praktickej výučby sa vykonáva počas letnej praxe, ktorú okrem výučbových základní JLF UK možno absolvovať aj v iných zdravotníckych zariadeniach, s ktorými JLF UK uzatvára zmluvy na uvedenú činnosť.

Praktická výučba v doktorandskom štúdiu prebieha individuálne a permanentne pri získavaní vedomostí, skúseností a schopností ovládania metodík a vo vlastnej i tímovej vedeckej práci. Táto zložka výučby má prinajmenšom ekvivalentné postavenie s teoretickou výchovou doktorandov.

2.4 Špecifiká

Špecifikom študijných programov Všeobecné lekárstvo, Ošetrovateľstvo 1. stupňa a Pôrodná asistencia 1. stupňa ako prípravy pre tzv. regulované povolania je striktné dodržanie daných podmienok. Pre študijný program Všeobecné lekárstvo je požadovaná dĺžka štúdia 5500 hodín a jeho špecifikom je relatívne veľké množstvo prerekvizít vyžadovaných pre absolvovanie jednotlivých predmetov vedúce ku konzervatívnej forme študijného plánu. Pre študijný program Ošetrovateľstvo 1. stupňa je požadovaná dĺžka štúdia 4600 hodín s podmienkou aspoň 50 % praktickej výučby a nutnosť dodržania presne stanovených modulov s požadovanými predmetmi a náplne v rámci korpusu jadra znalostí. V študijnom programe Pôrodná asistencia sa vyžaduje vykonanie minimálneho množstva predpísaných výkonov. V ostatných nelekárskych zdravotníckych študijných programoch je umožnená relatívne väčšia voľnosť tvorby študijného plánu v rámci modulov korpusu jadra znalostí.

Špecifikom doktorandského štúdia je dôraz na vedeckú prácu, obohacovanie poznatkov v jednotlivých vedných/študijných odboroch získanými vlastnými výsledkami. Ďalším špecifikom doktorandského štúdia v lekárskejších študijných odboroch, hlavne v klinických odboroch je súbežné prehlbovanie klinických poznatkov a skúseností.

2.5 Vzťah k externému prostrediu a praxi

Študijné programy v lekárskejších a nelekárskych zdravotníckych študijných odboroch, realizované na JLF UK majú úzky vzťah k externému prostrediu a praxi. Sú prípravou na konkrétne kategórie zdravotníckych pracovníkov s presne definovaným profilom absolventa vyžadovaného pre prax v odbore. V nelekárskych zdravotníckych študijných programoch je možná aj externá forma štúdia za splnenia podmienky absolvovania 2 ročnej klinickej praxe v odbore pred prijímacím konaním, čím je splnená základná podmienka pre získanie odbornej spôsobilosti pre príslušnú zdravotnícku kategóriu.

3. Ľudské zdroje

3.1 Štruktúra

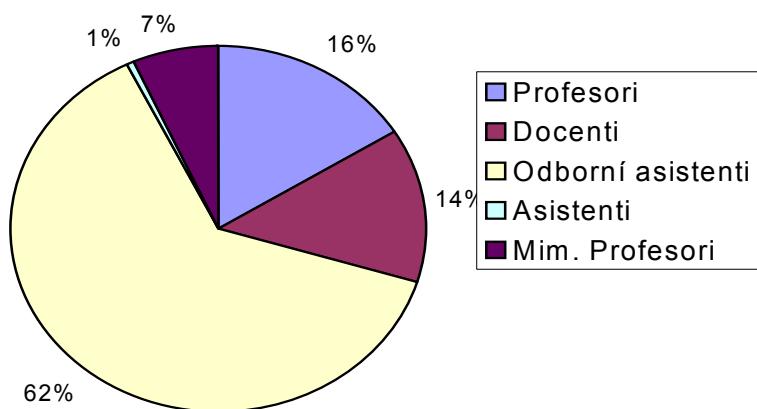
K 1. novembru 2007 pôsobilo na Jesseniovej lekárskej fakulte UK v Martine 31 profesorov, 13 mimoriadnych profesorov, 26 docentov, 121 odborných asistentov a 1 asistent. Z uvedeného počtu má akademický titul DrSc. 11 pedagogických zamestnancov, 114 pedagogických zamestnancov má

akademický titul CSc., resp. PhD. a 66 pedagogických zamestnancov je bez akademického titulu.

Tab. 2: Štruktúra pedagogických zamestnancov JLF UK v Martine

Zamestnanci	Rok				
	2003	2004	2005	2006	2007
Profesori spolu	29	30	29	31	31
z toho: DrSc.	11	11	11	11	11
CSc., PhD.	18	19	18	20	20
bez vedeckej hodnosti					
Mimoriadni profesori	12	11	11	13	13
z toho: DrSc.	-	-	-	-	-
CSc., PhD.	12	11	11	13	13
Docenti spolu	25	28	26	25	26
z toho: DrSc.	-	-	-	-	-
CSc., PhD.	25	28	26	25	26
bez vedeckej hodnosti					
Odb. asistenti a vedec. pracovníci spolu	113	110	109	113	121
z toho: DrSc.		-	-	-	-
CSc., PhD.	40	41	48	52	55
bez vedeckej hodnosti	73	69	61	61	66
Asistenti	10	7	5	1	1
Zamestnanci v pedagog. procese spolu	189	186	180	183	192

Obr. 6: Podiel učiteľov podľa vedecko-pedagogických hodností na JLF UK ku 31. októbru 2007

3.2 Kvalita

Kvalita ľudských zdrojov v oblasti realizovaných študijných programoch 1. a 2. stupňa bola preverená Akreditačnou komisiou vlády SR, ktorá konštatovala, že garancie študijných programov sú na požadovanej personálnej úrovni.

Garantmi a koordinátormi študijných programov sú:

- **Všeobecné lekárstvo** - garant: prof. MUDr. Marián Mokáň, DrSc.
- **Ošetrovatel'stvo** – garanti: prof. MUDr. Ján Hanáček, CSc., doc. MUDr. Želmíra Fetisovová, PhD. mim. prof., a doc. MUDr. Katarína Žiaková, PhD., mim. prof.; koordinátor: doc. MUDr. Katarína Žiaková, PhD., mim. prof.,
- **Verejné zdravotníctvo** – garant: prof. MUDr. Mirko Zibolen, CSc.; kordinátor: Doc. MUDr. Henrieta Hudečková, MPH, PhD.,
- **Pôrodná asistencia** – garant: prof. MUDr. Ján Danko, CSc.,
- **Rádiologická asistencia** – garant: prof. MUDr. Ján Jakuš, DrSc.; koordinátor: Mgr. Nadežda Višňovcová
- **Laboratórne vyšetrovacie metódy v zdravotníctve** – garant: prof. MUDr. Dušan Dobrota, CSc.; koordinátor: prof. MUDr. Lukáš Plank, DrSc.
- **Fyzioterapia** – garant: prof. MUDr. Dušan Meško, PhD.; koordinátor: doc. MUDr. Jurina Sadloňová, CSc.,
- **Zubná technika** –garant: doc. MUDr. Dagmar Statelová, PhD.

Kvalita pedagogického zboru sa každoročne v zmysle Zákona č. 131/2002 Z.z. hodnotí aj formou študentskej spätnej väzby. V akademickom roku 2006/2007 JLF UK pokračovala vo vytváraní štandardného systému hodnotenia kvality pedagogickej práce, ktorý zahŕňa metodiku autoevaluácie a systém **študentskej** a absolventskej **spätnej väzby** pomocou štandardizovaných dotazníkov. V akademickom roku 2006/2007 sa použila forma priebežného hodnotenia kvality pedagogickej práce priamo na prednáškach a praktických cvičeniach. V rámci uvedeného hodnotiaceho procesu bolo prostredníctvom študentov vyplnených približne 8000 dotazníkov. Uvedený proces hodnotenia prebieha kontinuálne aj v akademickom roku 2007/2008. Okrem toho majú študenti možnosť aktuálne vyjadriť svoje názory, pripomienky a návrhy na zlepšenie pedagogického procesu adresované prodekanom pre pedagogiku prostredníctvom formulára na webovej stránke fakulty.

Od roku 2005 pracovníci JLF UK participujú na riešení projektu „**Systém objektívneho hodnotenia pedagogického procesu na lekárskech fakultách**“ podporený grantom KEGA.

Základná požiadavka kvality školiteľov doktorandského štúdia je určená kritériami na – hodnosť „docent“, alebo „profesor“. Okrem tohto kritéria, je ďalšou dôležitou podmienkou zabezpečenia kvality vzdelávania doktoranda podiel na riešení grantu (-ov), tak, tak aby doktorand bol priamo zapojený do vedeckej práce.

3. 3 Výhody

Výhodou JLF UK v oblasti ľudských zdrojov je relatívne nízky priemerný vek profesorov a mimoriadnych profesorov, zabezpečujúcich perspektívu dlhodobej

garancie študijných programov 1., 2. a 3. stupňa a relatívne dostatočné množstvo mladých docentov s perspektívou ich ďalšieho rastu a tým aj zabezpečenia kontinuity garancie do budúcnosti.

Výhodou doktorandského štúdia v biomedicínskych vedách z pohľadu ľudských zdrojov je zabezpečovanie kvalifikovaných vysokoškolských učiteľov na lekárske fakultách a rozširovanie bázy vedeckej činnosti i do lekárskej, klinickej a zdravotníckej praxe.

3.4 Nevýhody

Nevýhodou štruktúry ľudských zdrojov na JLF UK je viac než 30 % podiel učiteľov bez PhD., ktorý vznikol predovšetkým po transformácii Strednej zdravotníckej školy v Martine na výučbovú bázu nelekárskych zdravotníckych študijných programov. Existuje predpoklad zlepšenia tohto ukazovateľa v blízkej budúcnosti stimuláciou rýchlejšieho ukončenia PhD. štúdia u týchto pracovníkov, odchodom starších pracovníkov bez PhD. do dôchodku a striktným dodržiavaním výberového kritéria na miesto odborného asistenta – ukončené PhD. štúdium.

3.5 Perspektívy

V personálnej oblasti cieľom Vedenia JLF UK je neustále zvyšovanie kvalifikácie učiteľov JLF UK, prijímanie absolventov našej fakulty na pracovné miesta učiteľov na JLF UK v Martine po skončení ich PhD. štúdia a na vytváranie podmienok pre získavanie kvalifikovaných odborných zamestnancov.

Perspektívy ľudských zdrojov pri doktorandskom štúdiu:

- Zvyšovanie počtu školiteľov spĺňajúcich požiadavky (vedecko-pedagogická kvalifikácia, grant, aktivita vo výskume atď),
- zvyšovanie počtu doktorandov, hlavne doktorandov dennej formy,
- skvalitňovanie doktorandského štúdia –perspektívne aj presunutím jeho časti na zahraničné pracoviská,
- propagácia doktorandského štúdia na JLF UK a akceptácia záujemcov o doktorandské štúdium zo zahraničia,
- participácia pracovníkov zo zahraničia (zapájať ich do doktorandského štúdia ako školiteľov špecialistov).

Výsledky

4. Kvalifikácia a kvalifikačné rámce vysokoškolského vzdelania

4.1 Definícia a obsah vysokoškolskej kvalifikácie podľa stupňov vzdelania, kvalifikačné rámce vysokoškolského vzdelania

Kvalifikácia absolventov študijných programov 1., 2. a 3. stupňa na JLF UK je daná Nariadením vlády SR č. 212 o odbornej spôsobilosti pracovníkov v zdravotníctve.

V akademickom roku 2006/2007 boli prvýkrát študentom študujúcim v študijných programoch 1. a 2. stupňa akreditovaných podľa Zákona 131/2002 Z.z. o Vysokých školách vydané **dodatky k diplomu**. Dodatok je prostriedkom, ktorý má poskytnúť informácie o nadobudnutej kvalifikácii s cieľom zlepšiť jej medzinárodnú transparentnosť a uznanie na účely výkonu povolania. Dodatok diplomu je vypracovaný tak, aby poskytoval základné informácie o charaktere, úrovni, obsahu ukončeného štúdia.

Študijný program **Všeobecné lekárstvo** – 6 ročné vysokoškolské štúdium je vyžadovaným stupňom vzdelania pre zdravotnícku kategóriu lekár. Je základnou podmienkou na zaradenie do špecializačného štúdia vo všetkých špecializačných odboroch pre kategóriu lekár.

Študijný program **Ošetrovatel'stvo** 1. stupňa 3-ročné bakalárske štúdium v dennej forme je vyžadovaným stupňom vzdelania pre zdravotnícku kategóriu sestra. Pokračuje 2-ročným magisterským štúdiom, ktoré je určené na zvýšenie vzdelania v oblasti klinického ošetrovatel'stva, manažmentu, pedagogiky a výskumu v oblasti ošetrovatel'stva. Odborná spôsobilosť sa získava aj u absolventiek stredoškolského štúdia v odbore všeobecná sestra a diplomovaná všeobecná sestra, ktoré si môžu rozšíriť vzdelanie v externej forme štúdia po 2 rokoch klinickej praxe v odbore.

Študijný program **Pôrodná asistencia** 1. stupňa 3-ročné bakalárske štúdium v dennej forme je vyžadovaným stupňom vzdelania pre zdravotnícku kategóriu pôrodná asistentka. Odborná spôsobilosť sa získava aj u absolventiek stredoškolského štúdia v odbore pôrodná asistentka a diplomovaná pôrodná asistentka, ktoré si môžu rozšíriť vzdelanie v externej forme štúdia po 2 rokoch klinickej praxe v odbore.

Študijný program **Verejné zdravotníctvo** 1. a 2. stupňa je vyžadovaným stupňom vzdelania pre zdravotnícku kategóriu asistent hygieny a epidemiológie. Odborná spôsobilosť sa získava aj u absolventov stredoškolského štúdia v odbore diplomovaný asistent hygieny a epidemiológie, ktorí si môžu rozšíriť vzdelanie v externej forme štúdia po 2 rokoch klinickej praxe v odbore.

Študijný program **Fyzioterapia** 1. a 2. stupňa je vyžadovaným stupňom vzdelania pre zdravotnícku kategóriu fyzioterapeut. Odborná spôsobilosť sa získava aj u absolventov stredoškolského štúdia v odbore diplomovaný fyzioterapeut, ktorí si môžu rozšíriť vzdelanie v externej forme štúdia po 2 rokoch klinickej praxe v odbore.

Študijný program **Laboratórne vyšetrovacie metódy v zdravotníctve** 1. a 2. stupňa je vyžadovaným stupňom vzdelania pre zdravotnícku kategóriu zdravotnícky laborant. Odborná spôsobilosť sa získava aj u absolventov stredoškolského štúdia v odbore zdravotnícky laborant a diplomovaný medicínsko-technický laborant, ktorí si môžu rozšíriť vzdelanie v externej forme štúdia po 2 rokoch klinickej praxe v odbore.

Študijný program **Rádiologická asistencia** je vysokoškolskou prípravou pre kategóriu rádiologický asistent. Študijný odbor bol so súhlasom Ministerstva zdravotníctva SR zaradený do Sústavy študijných odborov ako nová možnosť vysokoškolského vzdelávania. Odborná spôsobilosť sa získava aj u absolventov

stredoškolského štúdia v odbore diplomovaný rádiologický asistent, ktorí si môžu rozšíriť vzdelanie v externej forme štúdia po 2 rokoch klinickej praxe v odbore.

Študijný program **Zubná technika** je vysokoškolskou prípravou pre kategóriu zubný technik. Študijný odbor bol so súhlasom Ministerstva zdravotníctva SR zaradený do Sústavy študijných odborov ako nová možnosť vysokoškolského vzdelávania. Odborná spôsobilosť sa získava aj u absolventov stredoškolského štúdia v odbore zubný technik a diplomovaný zubný technik, ktorí si môžu rozšíriť vzdelanie v externej forme štúdia po 2 rokoch praxe v odbore.

Definícia a obsah vysokoškolskej kvalifikácie podľa stupňov vzdelania, kvalifikačné rámce vzdelania pre doktorandské štúdium sú dané Zákonom o vysokých školách a charakteristikami jednotlivých študijných odborov 3. stupňa vysokoškolského vzdelávania.

5. Absolventi

5.1 Kvalifikačná úroveň absolventov

Absolventi všetkých študijných programov 1. a 2. stupňa na JLF UK získavajú potrebnú kvalifikáciu pre príslušnú zdravotnícku kategóriu.

Absolventi študijného programu **Všeobecné lekárstvo** získavajú titul MUDr. ako základný predpoklad na zaradenie do ďalšieho špecializačného štúdia, ktorého absolvovanie je podmienkou na samostatnú prácu v príslušnom špecializačnom odbore. Študijný program spĺňa vyžadované kritériá na prípravu pre tzv. regulované povolania a automaticky sa uznáva v krajinách Európskej únie.

Absolventi študijného programu **Ošetrovatelstvo** získavajú kvalifikáciu pre zdravotnícku kategóriu sestry. Študijný program spĺňa vyžadované kritériá na prípravu pre tzv. regulované povolania a automaticky sa uznáva v krajinách Európskej únie.

Absolventi študijného programu **Pôrodná asistencia** získavajú kvalifikáciu pre zdravotnícku kategóriu pôrodná asistentka. Študijný program spĺňa vyžadované kritériá na prípravu pre tzv. regulované povolania a automaticky sa uznáva v krajinách Európskej únie.

Absolventi študijného programu **Verejné zdravotníctvo** získavajú kvalifikáciu pre zdravotnícku kategóriu asistent hygieny a epidemiológie. Absolvent je pripravený samostatne vykonávať odborné činnosti v oblasti podpory a ochrany zdravia a primárnej prevencie, štátny zdravotný dozor na úseku životného a pracovného prostredia, ochrany zdravia pri práci, vytvárania a ochrany zdravých životných a pracovných podmienok detí a mládeže, na pracoviskách so zdrojmi ionizujúceho žiarenia, epidemiologický dohľad a z neho vyplývajúce odborné činnosti a vykonávať aktivity v súlade so zásadami a koncepciou štátnej zdravotnej politiky a zúčastňovať sa na plnení cieľov programov podpory zdravia a zdravotne -výchovných projektov.

Absolventi študijného programu **Fyzioterapia** získavajú kvalifikáciu pre zdravotnícku kategóriu fyzioterapeut. Absolvent študijného programu Fyzioterapia ovláda základné vyšetrovacie a liečebné postupy a metódy vo fyziatrii, balneológii a liečebnej rehabilitácii.

Absolventi študijného programu **Laboratórne vyšetrovacie metódy v zdravotníctve** získavajú kvalifikáciu pre zdravotnícku kategóriu zdravotnícky laborant. Absolvent ovláda všetky laboratórne vyšetrenia a v základných rysoch aj rozhodovacie procesy pri ich indikácii, ktoré sú spoločné jednotlivým medicínskym odborom.

Absolventi študijného programu **Rádiologická asistencia** získavajú kvalifikáciu pre zdravotnícku kategóriu rádiologický asistent. Absolvent študijného programu získava vysokoškolskú kvalifikáciu zdravotníckeho pracovníka oprávneného vykonávať zdravotnícke povolanie v odboroch rádiológia, rádioterapia a nukleárna medicína.

Absolventi študijného programu **Zubná technika** získavajú kvalifikáciu pre zdravotnícku kategóriu zubná technika. Absolvent je schopný vykonávať prax v odbore zubná technika, a plánuje, realizuje a zabezpečuje komplexný proces zhotovovania zubných náhrad. Je spôsobilý pracovať v zdravotníckom tíme alebo samostatne na zhotovovaní zubných a iných náhrad, mimo zásahov priamo v ústnej dutine a tvárovočelustnej oblasti, ktoré ostávajú v kompetencii zubného lekára.

Kvalifikačná úroveň absolventov **doktorandského štúdia** je daná Zákonom o vysokých školách a charakteristikami jednotlivých študijných odborov 3. stupňa vysokoškolského vzdelávania a je preverovaná kreditovým systémom štúdia, dizertačnou skúškou a obhajobou záverečnej dizertačnej práce pred komisiou odborníkov z relevantných pracovísk Slovenska i zo zahraničia.

5.2 Prvé zamestnanie a kariérne vzory

Absolventi študijných programov 1. a 2. stupňa na JLF UK sa uplatňujú v práci v štátnych a neštátnych zdravotníckych zariadeniach v príslušných zdravotníckych kategóriách.

Absolvent študijného programu **Všeobecné lekárstvo** sa uplatní pri výkone odborných pracovných činností preventívnej a liečebnej starostlivosti, a po splnení podmienok odbornej spôsobilosti v rozsahu určenom akreditovaným špecializačným študijným programom môže samostatne vykonávať špecializované pracovné činnosti preventívnej a liečebnej starostlivosti, revíziu činnosť a posudkovú činnosť v príslušnom špecializačnom odbore.

Absolvent študijného programu **Ošetrovatel'stvo** sa uplatní v štátnych a neštátnych zdravotníckych zariadeniach, kde vykonáva odborné pracovné činnosti spojené s poskytovaním ošetrovateľskej starostlivosti a po splnení podmienok odbornej spôsobilosti môže samostatne vykonávať špecializované pracovné činnosti v rozsahu určenom akreditovaným špecializačným študijným programom príslušného špecializačného odboru spojené s ošetrovateľskou starostlivosťou, ochranou, podporou a udržiavaním zdravia a špecializované pracovné činnosti v oblasti výchovy k zdraviu, vzdelávania a výskumu spojené s poskytovaním zdravotnej starostlivosti.

Absolvent študijného programu **Pôrodná asistencia** sa uplatní v štátnych a neštátnych zdravotníckych zariadeniach, kde vykonáva odborné pracovné činnosti v pôrodnej asistencii a ošetrovateľskej starostlivosti o ženu, vo výchove k rodičovstvu a sexuálnej výchove.

Absolvent študijného programu **Verejné zdravotníctvo** sa uplatní v nasledujúcich organizáciách: štátne zdravotné ústavy (ŠZÚ), nemocnice,

ochrana zdravia pacientov a pracovníkov v nemocniciach (nemocničný hygienik), výskumné ústavy, životné prostredie a zdravie, infekčné choroby, pracovné prostredie a zdravie, poradne zdravia, podpora zdravého životného štýlu, inšpektoráty práce, štátna správa (odbory zdravotníctva, životného prostredia, problematika ochrany a podpory zdravia ľudí, vplyvy prostredia na zdravie, preventívne programy).

Absolvent študijného programu **Fyzioterapia** sa uplatní v nemocničných a poliklinických zariadeniach, kúpeľných liečebných zariadeniach, v odborných liečebných a rehabilitačných ústavoch, iných zariadeniach, ktoré poskytujú preventívnu a liečebnú zdravotnú starostlivosť, alebo ochranu a podporu zdravia.

Absolvent študijného programu **Laboratórne vyšetrovacie metódy v zdravotníctve** sa uplatní ako zdravotnícky laborant v zdravotníckych zariadeniach, kde vykonáva odbornú pracovnú činnosť v laboratórnych vyšetrovacích metódach a po absolvovaní magisterského štúdia aj komplexné vyšetrenia v laboratóriách zdravotníckych zariadení, vrátane tvorby a vyhodnocovania laboratórnych plánov a výskumnú a vzdelávaciu činnosť spojenú s poskytovaním zdravotnej starostlivosti.

Absolvent študijného programu **Rádiologická asistencia** sa uplatní v zdravotníckych zariadeniach, kde vykonáva odbornú pracovnú činnosť v oblasti rádiologickej asistencie a techniky, najmä na oddeleniach rádiológie, nukleárnej medicíny a rádioterapie.

Absolvent študijného programu **Zubná technika** sa uplatní ako zubný technik v štátnych i neštátnych zubných technikách, vo výrobných podnikoch zaoberajúcich sa protetikou, vo výskume, ktorý sa zaoberá špeciálnymi technológiami pre zdravotnícku protetiku, v obchodných firmách predávajúcich zubnotechnické materiály a prístroje, ako odborný poradca a inštruktor, vo výchove a vzdelávaní zubných technikov.

Úspešný absolvent **doktorandského štúdia** by mal mať možnosť uplatnenia ako vysokoškolský pedagóg, pracovník – lekár na klinických pracoviskách, vedecko-výskumný pracovník na fakulte, v zdravotníckom zariadení, alebo na akadémii vied alebo vedecko-výskumný pracovník vo vývojových zariadeniach a to doma i v zahraničí – preferovane v krajinách Európskej únie.

Chýba systém postdoktorandov. Stále viac sa stáva urgentnejšou požiadavka zavedenia systému postdoktorandov s podobným systémom financovania ako u doktorandov. Ďalšími možnosťami by bolo zvýšiť finančné krytie grantov s možnosťou hradiť platy riešiteľov, vrátane postdoktorandov, prípadne zaviesť iné – v zahraničí známe systémy zabezpečujúce pokračovania vedecko-výskumnej práce absolventov doktorandského štúdia.

6. Trh práce

6.1 Domáci trh práce

Uplatnenie našich absolventov v lekárskejších a nelekárskych zdravotníckych študijných programoch na domácom trhu práce je v súčasnosti limitované finančnou situáciou v slovenskom zdravotníctve a poklesom spoločenskej

prestíže zdravotníckych pracovníkov. Dochádza k odchodu relatívne veľkého počtu absolventov študijných programov Všeobecné lekárstvo a Ošetrovateľstvo hlavne do Českej republiky, ale aj do iných krajín Európskej únie (Nemecko, Rakúsko, Írska republika, Veľká Británia) a USA. V niektorých regiónoch Slovenska sa už prejavuje nedostatok lekárov v aktívnom veku v niektorých špecializáciách, ako je napr. všeobecný lekár.

V prípade zdravotníckej kategórie sestra vznikla vysoká spoločenská objednávka na vysokoškolské vzdelanie podľa podmienok Európskej únie, ktorá však viedla k vysokému počtu nových fakúlt so študijným programom Ošetrovateľstvo a nárastu počtu nových absolventov. Vzhľadom na nízke finančné ohodnotenie práce sestier stále dochádza v niektorých oblastiach Slovenska k akútnemu nedostatku sestier na niektorých nemocničných oddeleniach a zvýšenej ponuke voľných miest na trhu práce. V ostatných nelekárskych zdravotníckych študijných programoch sa t. č. iba formuje domáci trh práce pre absolventov vysokoškolského štúdia.

6.2 Zahraničný trh práce

V študijných programoch **Všeobecné lekárstvo, Ošetrovateľstvo a Pôrodná asistencia** - v tzv. regulovaných povolaniach existuje reálny predpoklad uplatnenia sa našich absolventov v krajinách Európskej únie, vzhľadom na študijné programy s podobným profilom absolventa, automatické uznávanie diplomov a relatívne vysokú ponuku voľných miest na trhu práce v niektorých regiónoch Európy.

V ostatných nelekárskych zdravotníckych študijných odboroch nie je rekognoskácia zahraničného trhu práce dostatočná, ale dá sa predpokladať nárast uplatnenia našich absolventov, vzhľadom na existenciu podobného typu vysokoškolského vzdelávania v týchto študijných odboroch v jednotlivých krajinách Európskej únie a Severnej Ameriky.

Zahraničný trh, či už Európy, alebo USA je schopný absorpcie veľkého množstva kvalitných **absolventov bakalárskeho, magisterského a doktorského štúdia**. Ide tu o konkurenciu trhov, kde domáci trh práce vzhľadom k súčasnému stavu financovania zdravotníctva, vysokého školstva, vedy a výskumu s odrazom na materiálne technické vybavenie pracovísk, ako aj ceny kvalifikovanej práce má nižšie šance. Zvýšenie konkurencieschopnosti domáceho trhu závisí od systémových krokov.